

Analiza wykonania budżetu państwa

30.7.2026 - | Najwyższa Izba Kontroli

Kontrola wykonania budżetu państwa jest najważniejszą kontrolą przeprowadzaną corocznie przez Najwyższą Izbę Kontroli. Jej celem jest dostarczenie niezależnej i obiektywnej informacji, w jaki sposób kontrolowane jednostki oraz rząd realizują budżet państwa. Równolegle w Narodowym Banku Polskim przeprowadzana jest kontrola służąca ocenie stopnia wykonania założeń polityki pieniężnej.

Prezes NIK, wypełniając konstytucyjny obowiązek, co roku przedkłada Sejmowi na posiedzeniu plenarnym dokument *Analiza wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej* zawierający podsumowanie efektów jednostkowych kontroli budżetowych.

Kontrola budżetowa ma charakter kompleksowy, obejmuje zagadnienia kontroli finansowej, kontroli zgodności i kontroli wykonania zadań. Prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi założeniami metodycznymi, z zastosowaniem standardów kontroli NIK oraz międzynarodowych standardów kontroli.

[Opis metodyki sporządzenia mapy wydatków publicznych w 2025 r.](#)

NIK kontroluje działania dysponentów poszczególnych części budżetu państwa oraz wybranych dysponentów niższego stopnia. Kontroli podlega także wykonanie planów finansowych ujętych w załącznikach do ustawy budżetowej (np. państwowych funduszy celowych, agencji wykonawczych czy państwowych osób prawnych) oraz wykorzystanie środków publicznych przez inne podmioty, w tym beneficjentów dotacji i subwencji budżetowych. Liczba kontrolowanych jednostek jest corocznie określana z uwzględnieniem przepisów ustawowych i analizy ryzyka. Podmioty, które dysponują mniejszymi budżetami i poprawnie prowadzą gospodarkę finansową, są kontrolowane rzadziej, w cyklach kilkuletnich.

Wyniki poszczególnych kontroli jednostkowych przedstawiane są w wystąpieniach pokontrolnych a w przypadku części budżetowych, w których badane były jednostki podległe, sporządzane są informacje o wynikach kontroli.

W Narodowym Banku Polskim kontrolowana jest w szczególności zgodność działań podejmowanych przez organy banku z założeniami polityki pieniężnej ustalonymi przez Radę Polityki Pieniężnej oraz ich efekty.

Zbiorczo wykonanie budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej jest prezentowane w Analizie.

- Analiza wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2025 r.
 - [Tom I \(plik PDF\)](#)
 - [Tom II \(plik PDF\)](#)
 - [Uchwała Kolegium NIK z dnia 10 czerwca 2026 r. w sprawie opinii w przedmiocie absolutorium dla Rady Ministrów za rok 2025](#)
 - [Kontrole cząstkowe \(poszczególne części budżetowe i plany finansowe\)](#)
- [Mapa wydatków sektora publicznego \(PDF\)](#)
- [Analiza wykonania budżetu państwa w 2025 roku \(ulotka PDF\)](#)
- [Archiwum analiz wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej 1995-2024](#)

<https://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa>